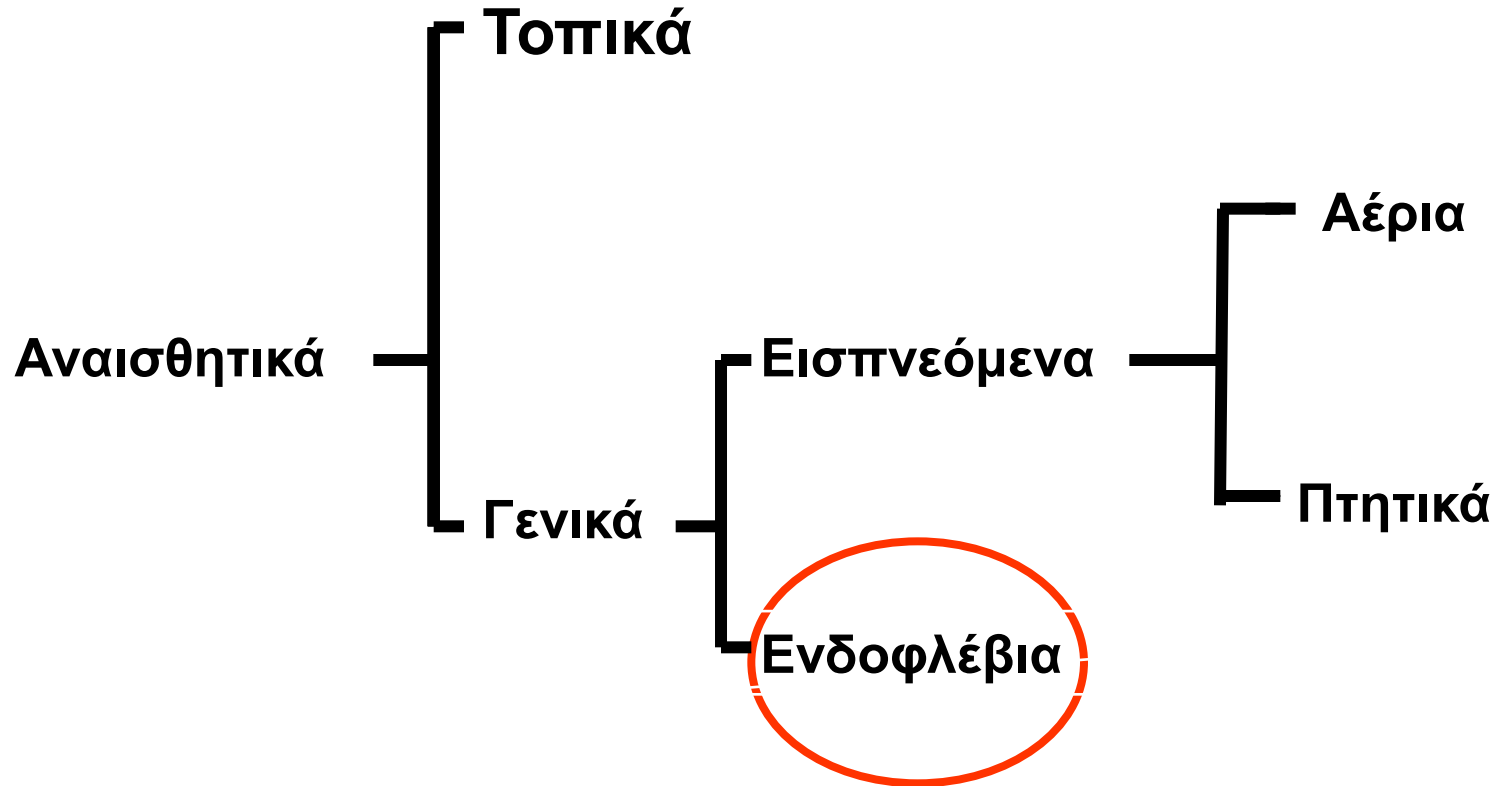

Ενδοφλέβια αναισθητικά

Εισαγωγή

Ενδοφλέβια αναισθητικά

Χαρακτηριστικά:

- Εύκολη και γρήγορη εισαγωγή στην αναισθησία
- Απουσία σταδίου διέγερσης
- Γρήγορη αφύπνιση
- Απουσία ερεθισμού αναπνευστικού
- Πιθανή καταστολή αναπνευστικού και καρδιαγγειακού σε υψηλές δόσεις
- Απουσία μυοχάλασης

Χρήσεις ενδοφλεβίων

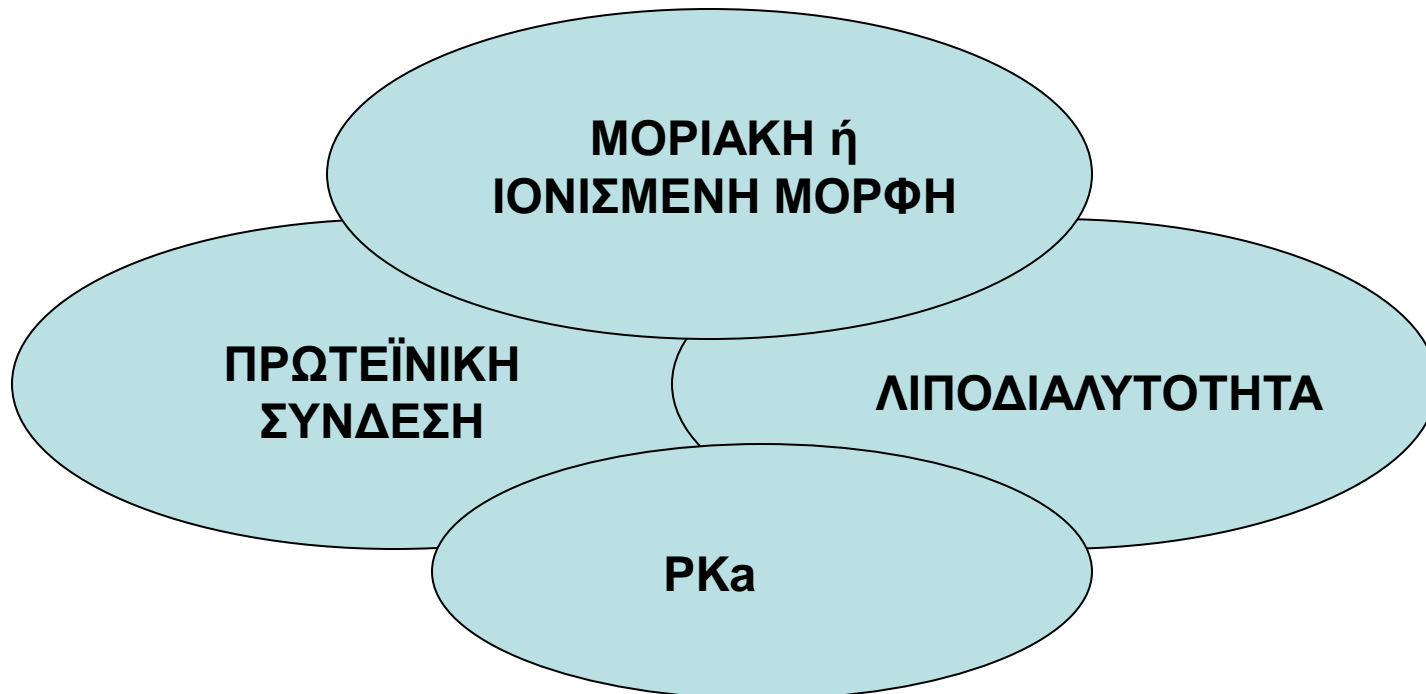
1. Εισαγωγή στην αναισθησία
2. Διατήρηση αναισθησίας
3. Καταστολή
4. Καταστολή σε ΜΕΘ
5. Status epilepticus

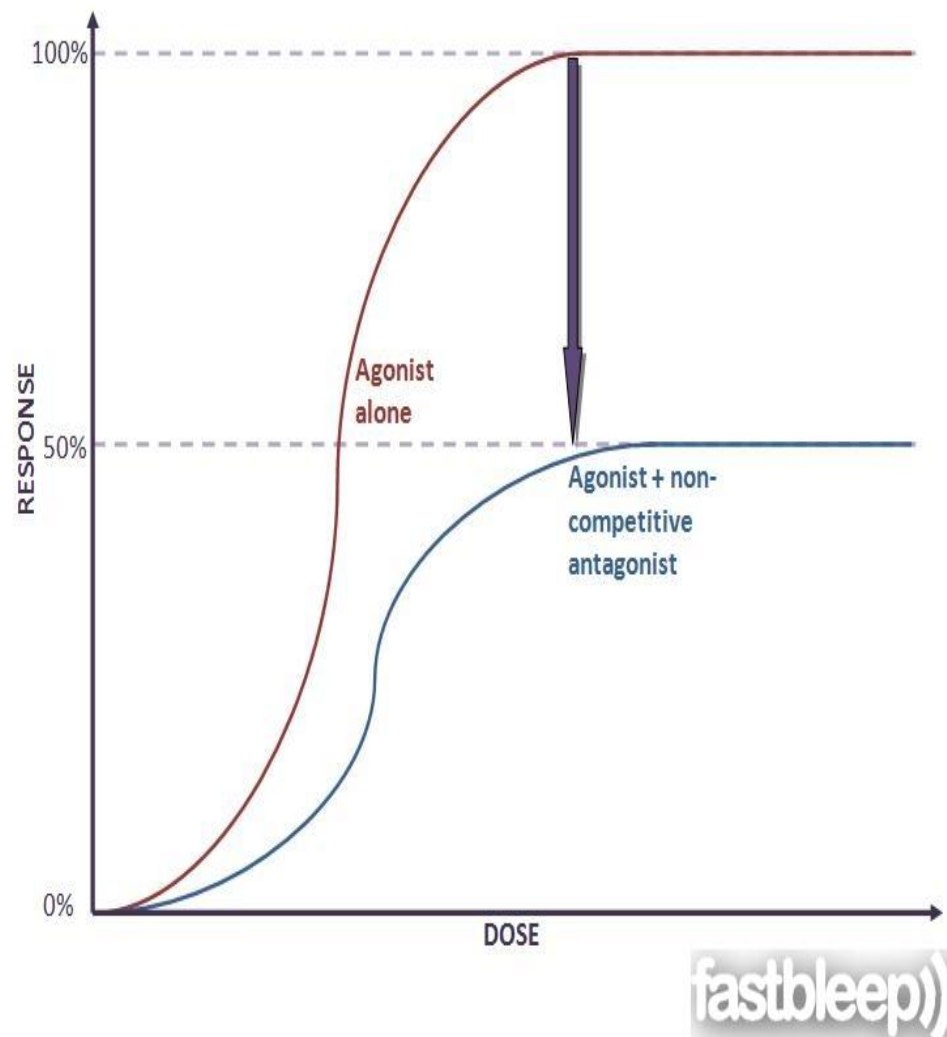
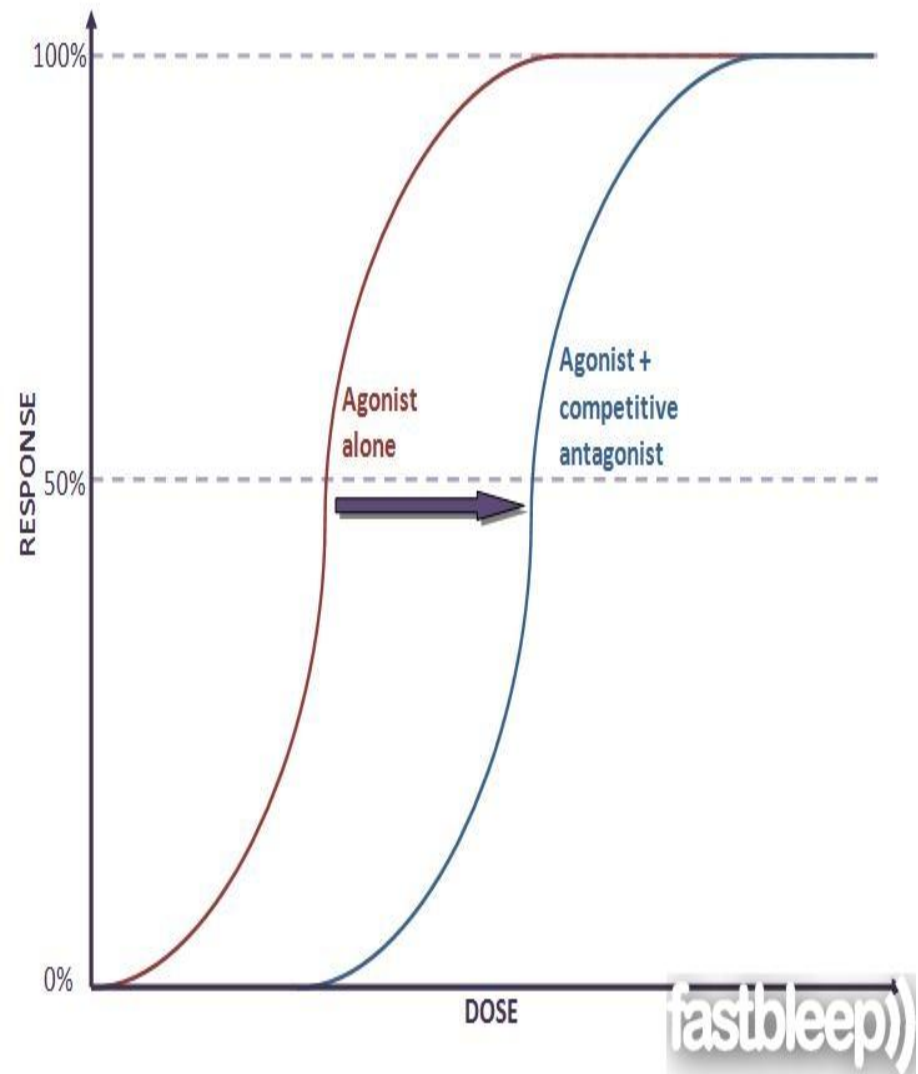
ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ VS ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ

ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ

Συχνότερα χρησιμοποιούμενα φάρμακα

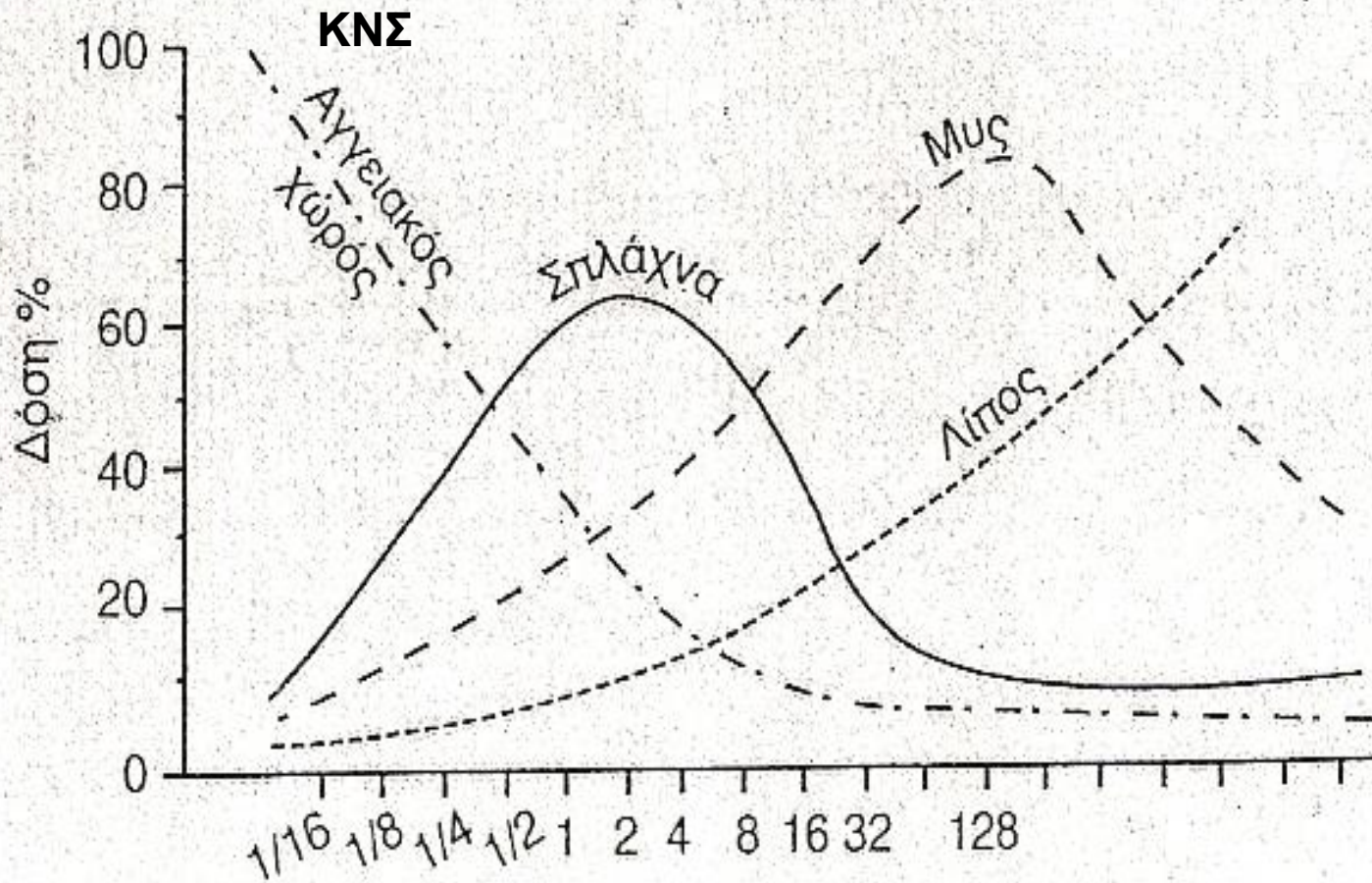
Φάρμακο	Οδός	Εφάπαξ Δόση	Συνεχής Έγχυση
Βενζοδιαζεπίνες			
Μιδαζολάμη	IV	1 mg - επανάληψη αναλ αποτελέσματος	0,04 – 0,2 mg/kg/h
Διαζεπάμη	IV	2-5 mg κάθε 1-4h	OXI
Λοραζεπάμη	IV, IM	1-4 mg κάθε 4-6h	0,01 – 0,05mg/kg/h
Προποφόλη	IV	0,3 – 0,7 mg	10 – 100 mg/kg/min
Δεξμεδετομιδίνη	IV	10 mg/kg	0,2 – 0,7 mg/kg/h
Κεταμίνη	IV	1-2 mg/kg	0,5 – 4,5 mg/kg/h
Βαρβιτουρικά			
Πεντοβαρβιτάλη	IV	3-5 mg/kg	1 – 3 mg/kg/h
Θειοπεντάλη	IV	3-5 mg/kg	2 – 5 mg/kg/h
Βουτυροφαινόνες			
Αλοπεριδόλη	IV, IM	5-10 mg Επανάληψη ανά 30-45'	

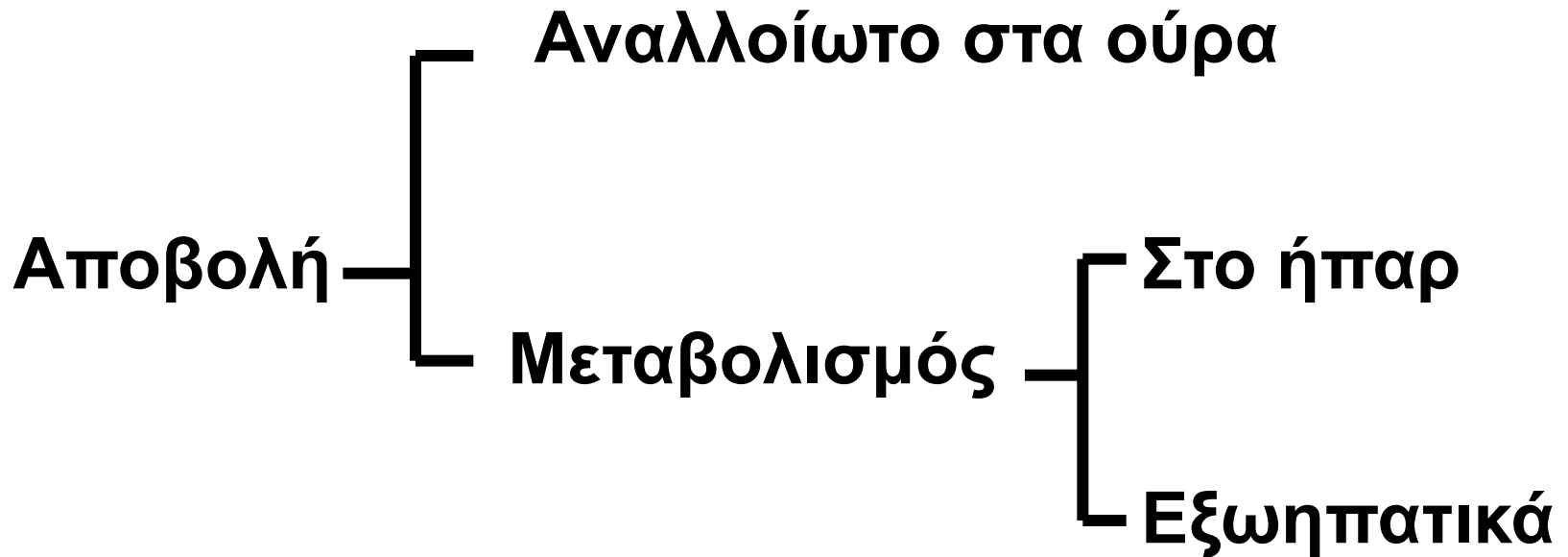

Κατανομή

3. Αποβολή

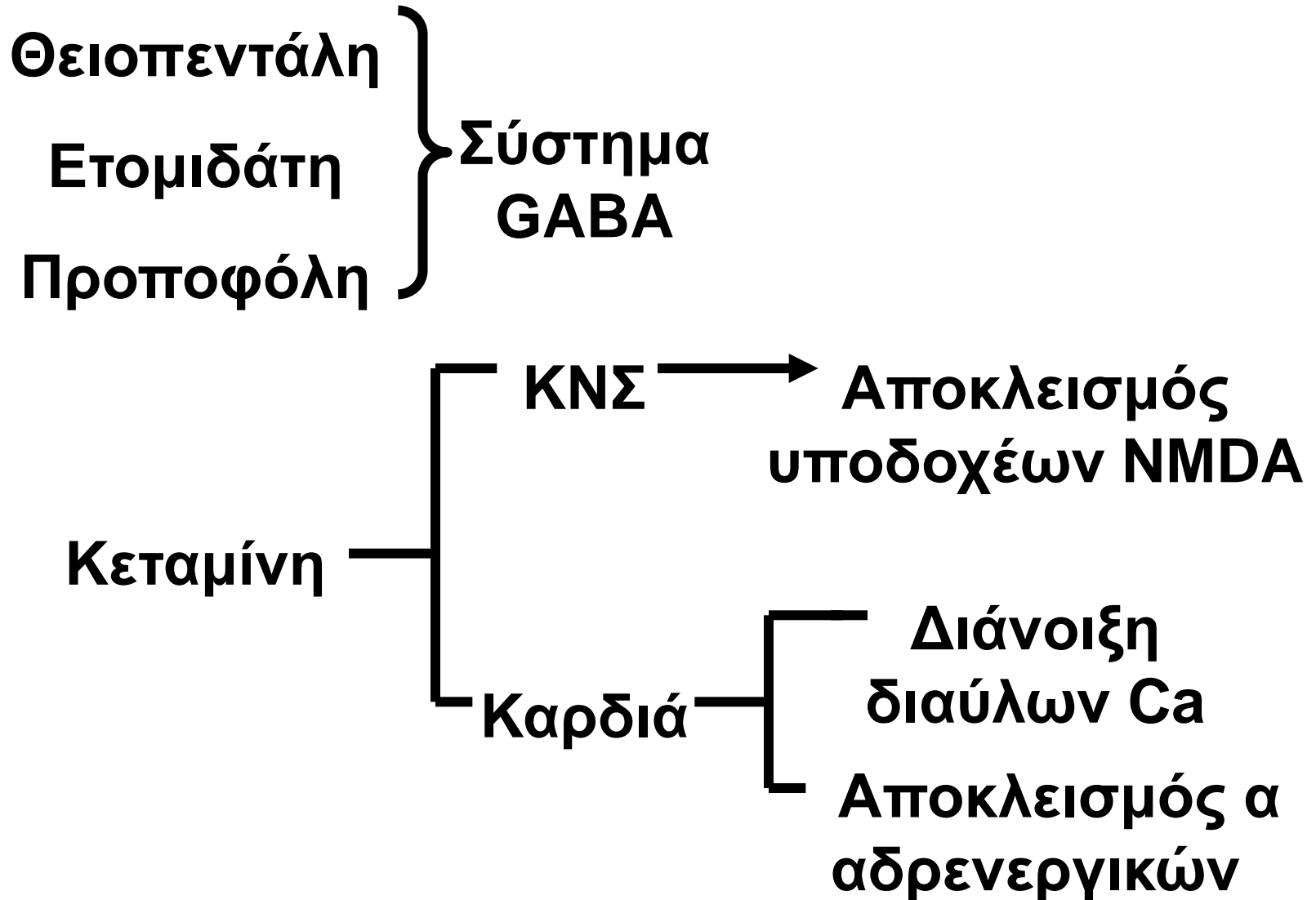

- Κάθαρση πλάσματος: Clearance [Cl]
- Χρόνος ημιζωής αποβολής: $t_{1/2 \beta}$

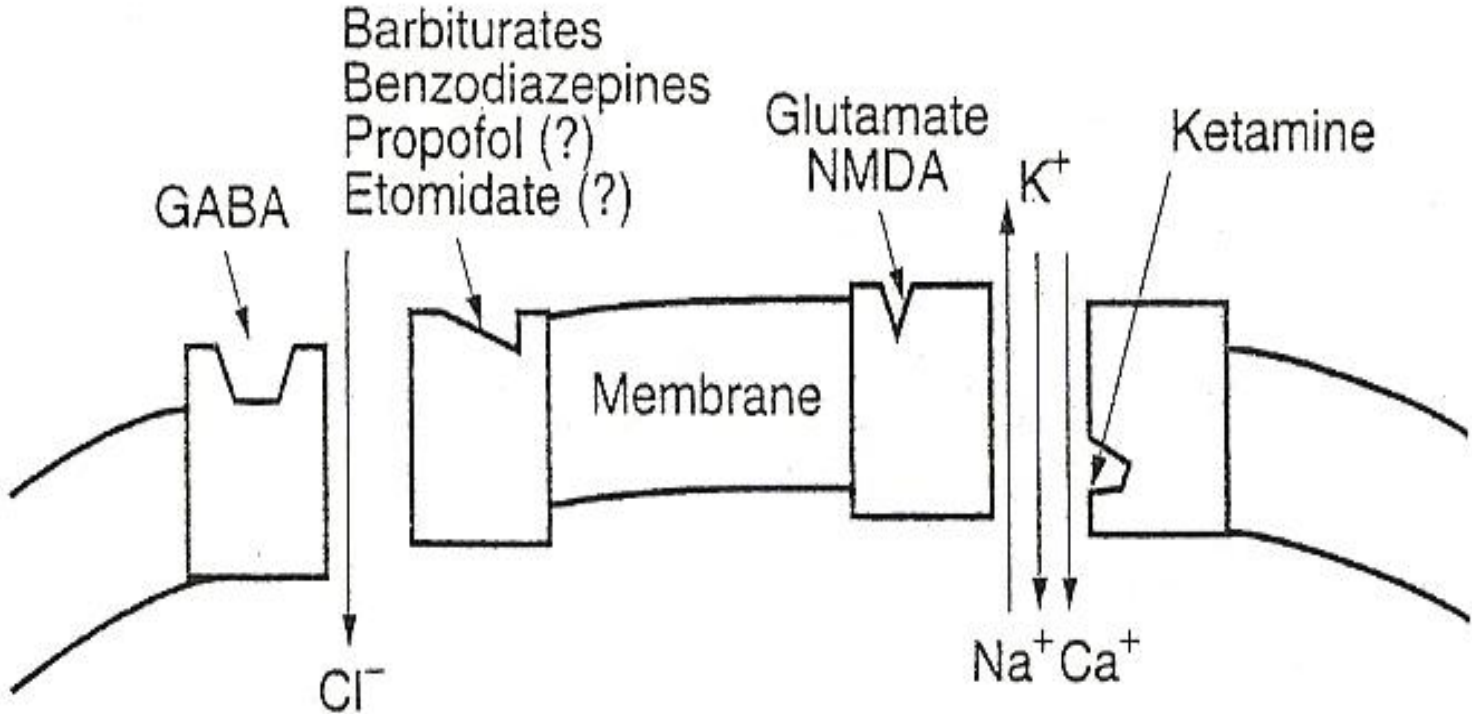
Φαρμακοκινητικές τιμές ενδοφλέβιων αναισθητικών

Φάρμακο	Σύνδεση με πρωτεΐνες (%)	Κατανομή Κάθαρση [Clearance] (ml/Kg/min)	Χρόνος ημιζωής αποβολής (t _{1/2β}) (h)
Θειοπεντάλη	85	3.4	11
Προποφόλη	98	20-30	1.7-2.6
Διαζεπάμη	98	0.2-0.5	20-50
Μιδαζολάμη	94	6.4-11	1.4-2.3
Ετομιδάτη	75	18-25	2.9-5.3
Κεταμίνη	12	12-17	2-4

Δράση στους υποδοχείς

Extracellular

Intracellular

Θειοπεντάλη

Λιποδιαλυτή με $pH=10,81$ $pK_a=7,6$

Δράση:

• ΚΝΣ:

- Προκαλεί αναισθησία σε 30sec
- Διάρκεια δράσης 30min
- Δραστικό αναισθητικό χωρίς αναλγητική δράση
- Ελαττώνει ενδοκράνια πίεση (N/X επεμβάσεις)
- Δραστικό αντιεπιληπτικό

Δράσεις Θειοπεντάλης

- **Καρδιαγγειακό σύστημα:**
  - Αγγειοδιαστολή & υπόταση
  - Προσοχή σε ασθενείς υπερτασικούς, υποογκαιμικούς και καρδιοπαθείς
  - Προσεκτική αργή χορήγηση!!
- **Αναπνευστικό σύστημα:**
  - Αναπνευστική καταστολή
  - Βρογχόσπασμο (όχι σε ασθματικούς)
  - Λαρυγγόσπασμος (όταν υπάρχουν ερεθίσματα στο στοματοφάρυγγα: εκκρίσεις, αίμα, αεραγωγός)

Φαρμακοκινητική

- **Σύνδεση με πρωτεΐνες: πιο σημαντικός φραγμός στη διάχυση της θειοπεντάλης.**
- **Λιποδιαλυτότητα: Ακόμα και ιονισμένο το μόριο διέρχεται από τις μεμβράνες**
- **Ιονισμός: Σε $pH=7.40$ με $pKa = 7.60$ το 61% του φαρμάκου είναι μη ιονισμένο**
- **Μεταβολισμός: Βραδύς, όψιμη υπνηλία**

Απόλυτες αντενδείξεις Θειοπεντάλης

- 1. Πορφυρία**
- 2. Προηγούμενη αντίδραση υπερευαισθησίας**

Προφυλάξεις

- Υποθυρεοειδισμός: ιδιαίτερη ευαισθησία
- Μαιευτική: μπορεί να προκαλέσει αναπνευστική/καρδιαγγειακή καταστολή στο νεογνό
- Περιστατικά ημέρας (one day surgery): παρατεταμένη ανάνηψη & υπνηλία
- Παχύσαρκοι: η δόση υπολογίζεται βάσει ιδανικού βάρους
- Ηλικιωμένοι: ο μεταβολισμός καθυστερεί (μικρότερη δόση)

Προφυλάξεις

- Εξασφάλιση βατής φλεβικής γραμμής!!!!**
- **Ιστική νέκρωση σε έγχυση εξωαγγειακά**
  - **Ενδοαρτηριακή έγχυση ⇒ ισχαιμία έως γάγγραινα**
    - Παραμένει καθετήρας
    - Έγχυση N/Σ
    - α-αναστολέας (παπαβερίνη)
    - Ηπαρίνη για 24 ώρες
    - Λιδοκαΐνη
  - **Σπάνια θρομβοφλεβίτιδα**

Δοσολογία

Διάλυμα 25mg/ml (2,5%)

- **Ενήλικες υγιείς: 4mg/Kg εντός 15-20sec**
- **Παιδιά: 6mg/Kg**
- **Ηλικιωμένοι: 2-3mg/Kg**

Ετομιδάτη

Λιποδιαλυτή, $pK_a=4,24$,

Δράση:

- ΚΝΣ:
  - Αναισθησία σε 30sec
  - Διάρκεια δράσης:5-15min
  - Ελαττώνει ενδοκράνια πίεση
  - Σπασμοί δυνητικά (αποφυγή σε επιληψία)
  - Μυοκλονικές κινήσεις (40%)
    - Οπιοειδή
    - Βενζοδιαζεπίνες μειώνουν την εμφάνιση

Δράσεις Ετομιδάτης

- **Καρδιαγγειακό σύστημα:**
  - Αιμοδυναμική σταθερότητα (σχετική)
- **Αναπνευστικό σύστημα:**
  - Ελάχιστη καταστολή, άπνοια σε γρήγορη χορήγηση
  - Βήχα ή λόξυγγα (10%)

Δράσεις Ετομιδάτης

- **ΓΕΣ:**
  - Ναυτία & εμετός (30%)
- **Ενδοκρινικό σύστημα:**
  - Καταστολή στο φλοιό επινεφριδίων
    - ⇒ περιορισμό απάντησης στο stress

Ανεπιθύμητες ενέργειες

- **Πόνος στο σημείο έγχυσης (80%) που αντιμετωπίζεται με προχορήγηση 10mg ξυλοκαΐνης**
- **Πόνος ελαττώνεται στο 8% εάν η έγχυση γίνει από μεγάλη φλέβα**
- **Φλεβική θρόμβωση**

Απόλυτες αντενδείξεις

- **Επινεφριδιακή ανεπάρκεια**
- **Πορφυρία**
- **Μακροχρόνια χορήγηση όχι (ΜΕΘ)**

Δοσολογία

- **Ενήλικες: 0,3mg/Kg**
- **Μεγάλης διαμέτρου φλέβα**

Προποφόλη

Λιπόφιλη με $pH=6-8.5$, $pKa=11$

Δράσεις:

- ΚΝΣ:

- προκαλεί αναισθησία 20-40 sec μετά έγχυση
- ελαττώνει την ενδοκράνια πίεση

Δράσεις Προποφύλης

- **Καρδιαγγειακό:**
  - αγγειοδιαστολή και υπόταση
  - υπόταση περιορίζεται με αργή έγχυση
- **Αναπνευστικό:**
  - καταστολή του αναπνευστικού

Δράσεις Προποφύλης

- ΓΕΣ: αντιεμετική δράση
- **ΑΝΤΙΚΝΗΣΜΙΚΗ ΔΡΑΣΗ**

Ανεπιθύμητες ενέργειες

- **Πόνος στο σημείο έγχυσης: στο 10% αν χρησιμοποιηθεί μεγάλη φλέβα**
- **Αλλεργικές αντιδράσεις: έχουν αναφερθεί δερματικά εξανθήματα και αναφυλακτικές αντιδράσεις (ισοπροπυλική αλυσίδα)**

Propofol Infusion Syndrome (PRIS)

Το σύνδρομο έγχυσης προποφόλης αποτελεί μια μεταβολική και καρδιαγγειακή διαταραχή με δυνητικά θανατηφόρο κατάληξη.

Το PRIS ορίζεται ως μια κατάσταση που συνυπάρχει **μεταβολική οξέωση** με **καρδιακή δυσλειτουργία** (εμφάνιση βραδυκαρδίας έως ασυστολίας), μαζί με μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες διαταραχές – **ραβδομύλυση**, **υπερτριγλυκεριδαιμία** ή **νεφρική ανεπάρκεια**, που παρουσιάζονται μετά την έναρξη θεραπείας καταστολής με συνεχή έγχυση προποφόλης.

ΠΡΑΣΙΝΑ ΟΥΡΑ ?

Προφυλάξεις

- Παρόμοιες με της θειοπεντάλης
- Κατάλληλο για περιστατικά ημέρας (day case surgery) χωρίς να αναιρείται η ανάγκη επαρκούς παρακολούθησης κατά την ανάνηψη

Δοσολογία

Διάλυμα 1% (10 mg/ml)

- **Υγιείς ενήλικες 1,5-2,5 mg/kg**
- **Παιδιά (όχι σε ηλικίες < μήνα) 3-4 mg/kg**
- **Ηλικιωμένοι 1,25 mg/kg με συμπληρωματικές δόσεις 10 mg μέχρι απώλειας της συνείδησης**

Κεταμίνη

- **Λιποδιαλυτή, $pK_a=7.6$ σε διάλυμα 10 mg/ml**

Δράσεις στα συστήματα

- **ΚΝΣ:**
  - **ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑ**
  - **Αναισθησία 60 sec μετά ενδοφλέβια έγχυση**
  - **Ισχυρή αναλγησία (οποιοειδική υποδοχείς)**
  - **Διέγερση, παραισθήσεις, εφιάλτες**
  - **Αποφεύγεται σε υψηλή ενδοκράνια πίεση**

Δράσεις Κεταμίνης

- **Καρδιαγγειακό:**
  - Αύξηση καρδιακής συχνότητας κατά 15% και αρτηριακής πίεσης κατά 25% (έμμεσο συμπαθομιμητικο)
  - Αυξάνει την κατανάλωση οξυγόνου από το μυοκάρδιο
  - Χρήσιμη για ασθενείς σε καταπληξία
- **Αναπνευστικό:**
- **ΔΕΝ ΚΑΤΑΣΤΕΛΕΙ ΤΟ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ**
  - Βρογχοδιαστολή (αντιχολινεργική δράση)

Ανεπιθύμητες ενέργειες

- **Ακατάλληλη για περιστατικά ημέρας**
- **Σιελόρροια, ναυτία, εμετός**
- **Αλλεργικές αντιδράσεις (εξανθήματα)**

Ενδείξεις χορήγησης

- Ασθενείς σε shock
- Παιδιατρική αναισθησία
- Δύσκολες περιοχές (πεδία μαχών, τόποι ατυχημάτων, υπανάπτυκτες χώρες)

Δοσολογία

Διάλυμα 1% (10 mg/ml)

- **Εισαγωγή στην αναισθησία με 2mg/kg**
- **Για αναλγησία χωρίς απώλεια συνείδησης**
  - **Εφάπαξ δόση: 0.25-0.5 mg/kg**
  - **Στάγδην έγχυση: 5μg/Kg/min ή 3mg/kg/h**

BENZODIAZEPINES

Δρούν μέσω της σύνδεσης της με τον βενζοδιαζεπινικό υποδοχέα, που αποτελεί μέρος του συμπλόκου του υποδοχέα του GABA. (Integral binding site on the GABA_A receptor subtype)

Αυξάνεται η διαπερατότητα της μεμβράνης σε Cl⁻, υπερπόλωση της μετασυναπτικής μεμβράνης, αντοχή του νευρώνα σε διέγερση-αναστολή φυσιολογικής ν. λειτουργίας

Έντονα λιποδιαλυτές ουσίες, υψηλή πρωτεϊνική σύνδεση

Λοραζεπάμη

- Δεν Διαθέτει ενεργούς μεταβολίτες (μεταβολισμός στο ήπαρ - αποβολή από νεφρούς)
- t_{1/2}: 12 ώρες
- Μεγάλη αμνησία

ΜΙΔΑΖΟΛΑΜΗ

Διαθέτει ενεργούς μεταβολίτες (μεταβολισμός στο ήπαρ - αποβολή από νεφρούς)

t_{1/2}: 2 ώρες

ΔΙΑΖΕΠΑΜΗ

t_{1/2}: 20 ώρες

Σημαντικούς ενεργούς μεταβολίτες

ΦΛΟΥΜΑΝΖΕΝΙΔΗ=ΑΝΤΙΔΟΤΟ

Ιδανικό αναισθητικό

- Σταθερό σε συνθήκες περιβάλλοντος
- Ταχεία έναρξη & σύντομη διάρκεια δράσης
- Ταχεία ανακατανομή & αποβολή
- Όχι ψυχοκινητική διέγερση
- Αναλγησία (υποαναισθητικές δόσεις)
- Όχι καρδιαγγειακή & αναπνευστική καταστολή
- Όχι εμετό, πόνο κατά την έγχυση ή θρομβοφλεβίτιδα

Ιδανικό αναισθητικό

- Όχι απελευθέρωση ισταμίνης & αντιδράσεις υπερευαισθησίας
- Όχι ενεργοί μεταβολίτες
- Να είναι δραστικό σε μικρές δόσεις
- Υψηλό δείκτη ασφάλειας (πηλίκo τοξικής προς θεραπευτική δόση)
- Να έχει αντίδοτο
- Χαμηλού κόστους

Βιβλιογραφία

1. A. R. Aitkenhead: Textbook of anaesthesia.
2. Ν. Μπαλαμούτσος: Στοιχεία περιεγχειρητικής ιατρικής.
3. Π. Κάνιαρης-Γ. Κωστοπαναγιώτου: Εισαγωγή στην αναισθησιολογία.
4. R. Harvey-P. Champ: Εικονογραφημένη φαρμακολογία.
5. P. G. Barash: Handbook of clinical anaesthesia.